

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 104/26

U Luxembourggu 16. srpnja 2026.

Presuda Suda u spojenim predmetima C-258/23 | Imagens Médicas Integradas, C-259/23 | Synlabhealth II i C-260/23 | SIBS – Sociedade Gestora de Participações Sociais i dr.

Pretrage koje provodi tijelo za tržišno natjecanje: pravu Unije ne protivi se oduzimanje, bez prethodnog sudskog odobrenja, poruka elektroničke pošte poslovne naravi koje razmjenjuju zaposlenici i rukovoditelji poduzetnika obuhvaćenih istragom

Međutim, nacionalnim pravom mora se predvidjeti strogo uređenje ovlasti tijela za tržišno natjecanje kao i odgovarajuća i dostatna jamstva protiv zlouporaba i proizvoljnosti, poput, među ostalim, djelotvornog naknadnog sudskog nadzora

U okviru istrage koja se odnosila na protutržišne prakse portugalsko tijelo za tržišno natjecanje oduzelo je u prostorima društava kojima su takve prakse stavljene na teret poruke elektroničke pošte koje su međusobno razmjenjivali zaposlenici tih društava. Ta su društva osporavala oduzimanje poruka elektroničke pošte smatrajući da ga je trebao odobriti sudac istrage, a ne državno odvjetništvo. Portugalski sud koji ispituje predmete pokrenuo je postupak pred Sudom.

Sud smatra da provedena oduzimanja nisu samo ograničenja prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života, nego i prava na zaštitu osobnih podataka. Međutim, čini se da su ta ograničenja ipak opravdana ciljem u općem interesu koji se tiče očuvanja nenarušenog tržišnog natjecanja. Ona su usto i proporcionalna. Iz toga proizlazi da se **pravu Unije u načelu ne protivi** propis države članice na temelju kojeg, **u okviru istrage koja se odnosi na navodnu povredu pravila o tržišnom natjecanju**, nacionalno tijelo nadležno za tržišno natjecanje **oduzima u poslovnim ili trgovačkim prostorima poruke elektroničke pošte** čiji je sadržaj povezan s predmetom pretrage, **za što ne postoji prethodno sudsko odobrenje**.

Međutim, ako ne postoji prethodno sudsko odobrenje, oduzimanja moraju biti **zakonski uređena, strogo ograničena i naknadno podložna cjelovitom sudskom nadzoru**. Osim toga, kada se oduzimanje dokumenata provodi s mobilnih telefona, računala ili drugih računalnih medija koji se istodobno koriste u privatne i poslovne svrhe, **pristup podacima koje sadržavaju može predstavljati ozbiljno ili čak osobito ozbiljno zadiranje u temeljna prava o kojima je riječ**. U takvom slučaju **pristup tim podacima mora biti podložan prethodnom nadzoru suda ili neovisnog upravnog tijela**.

U okviru istrage o povredama prava tržišnog natjecanja¹ portugalska tijela oduzela su poslovnu dokumentaciju iz poruka elektroničke pošte koje su međusobno razmjenjivali zaposlenici i rukovoditelji društava kojima su takve prakse stavljene na teret. Ta su se društva tomu usprotivila navodeći da je povrijeđeno njihovo pravo na tajnost komuniciranja² i da je to oduzimanje trebao odobriti sudac istrage, a ne državno odvjetništvo.

Portugalski sud koji razmatra predmete u biti pita Sud je li odobrenje koje je izdalo državno odvjetništvo dostatno.

Sud ponajprije smatra da su **poruke elektroničke pošte poslovne naravi** koje zaposlenici i rukovoditelji poduzetnika razmjenjuju putem njegova sustava za razmjenu poruka **obuhvaćene komuniciranjem koje je zaštićeno pravom na poštovanje privatnog i obiteljskog života**. Činjenica da se poruka elektroničke pošte s obzirom na svoj oblik ili sadržaj

može kvalificirati kao „poslovna” ne omogućuje da joj se uskrati ta zaštita.

Nadalje, Sud naglašava da se oduzimanje spomenute dokumentacije, koje je provelo portugalsko tijelo za tržišno natjecanje, **može odnositi i na pravo na zaštitu osobnih podataka, a ne samo na pravo na poštovanje komuniciranja**³. On u tom pogledu ističe da oduzimanja poruka elektroničke pošte tijekom pretraga u poslovnim prostorima jasno predstavljaju **ograničenja ostvarivanja** tih prava.

Međutim, Sud podsjeća na to da takva ograničenja mogu biti dopuštena ako su predviđena zakonom, ako poštuju bit tih prava, ako odgovaraju ciljevima u općem interesu i ako su proporcionalna.

Sud smatra da su **ti uvjeti u ovom slučaju ispunjeni**. On ističe, među ostalim, da tijela **nemaju neograničen ni opći pristup** sadržaju poruka elektroničke pošte i elektroničkim porukama te da se **podacima** sadržanim u takvim komunikacijama **ne može koristiti u druge svrhe osim u svrhu identifikacije protutržišnih postupanja koja su predmet istrage**, tako da se čini da je poštovan bitan sadržaj pravâ. On smatra da je **jamstvo nenarušenog tržišnog natjecanja cilj u općem interesu koji priznaje Europska unija**.

Kad je riječ o proporcionalnosti mjere, Sud smatra i da važnost **tog cilja može opravdati zadiranje u prava o kojima je riječ i da nijedno drugo sredstvo**, koje je jednako učinkovito i kojim se manje zadire u ta prava, ne predstavlja **zadovoljavajuću alternativu**. Što se tiče proporcionalnosti ograničenja ostvarivanja prava o kojima je riječ, konkretnije, njegove **ozbiljnosti**, koja proizlazi iz činjenice da je oduzimanje provedeno bez prethodnog sudskog odobrenja, Sud primjećuje da je **takvo oduzimanje općenito uređeno postupovnim jamstvima** čiji je cilj, među ostalim, osigurati sigurnost, integritet i povjerljivost tih podataka. Osim toga, odredbama **prava Unije** o provedbi pravila tržišnog natjecanja **ne zahtijeva se prethodno odobrenje suda** za provođenje pretrage u poslovnim prostorima.

Međutim, Sud naglašava da **ako ne postoji prethodno sudsko odobrenje**, zaštita pojedinaca od zlouporaba i proizvoljnosti zahtijeva **zakonski okvir i strogo ograničenje predmetnih mjera**, kao i jamstva u obliku **cjelovitog naknadnog sudskog nadzora**. Sud dodaje da je u ispitanim slučajevima pretrage i oduzimanja odobrilo portugalsko državno odvjetništvo, koje je samostalno pravosudno tijelo. Njegovo odobrenje takve je prirode da pridonosi strogom pravnom uređenju provedenih pretraga i oduzimanja, osobito u pogledu određivanja njihove svrsishodnosti, trajanja i materijalnog opsega.

Naposljetku, Sud izražava zadržku: ne može se isključiti da su mediji na kojima su bile pohranjene predmetne poruke elektroničke pošte i kojima su istražitelji mogli pristupiti uključivali **mobilne telefone, računala ili bilo koje druge računalne medije koji pripadaju rukovoditeljima i zaposlenicima poduzetnika** koji su predmet istrage. Budući da se takvi uređaji mogu istodobno upotrebljavati i u privatne i u poslovne ili trgovačke svrhe, **pristup podacima pohranjenima u takvim uređajima stoga može dovesti do ozbiljnog ili čak osobito ozbiljnog zadiranja u temeljna prava o kojima je riječ** jer se iz skupa tih podataka može doći do vrlo preciznih zaključaka o ispitanikovu privatnom životu. Ako je to slučaj, **pristup tim podacima mora biti podvrgnut prethodnom nadzoru suda ili neovisnog upravnog tijela** koje raspolaže svim ovlastima i pruža sva potrebna jamstva kako bi se osiguralo usklađivanje različitih legitimnih interesa i prava o kojima je riječ.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Konkretno, te su se istrage odnosile na moguće usklađeno djelovanje između poduzetnika koje je dovelo do povećanja cijena prilikom pružanja teleradioloških usluga bolničkim ustanovama koje su dio nacionalne zdravstvene službe (predmet C-258/23), na mogući zabranjeni sporazum u pogledu cijena testova na bolest COVID-19 koje su bile naplaćivane portugalskim javnozdravstvenim tijelima (predmet C-259/23) i na sumnju na zlouporabu vladajućeg položaja u području obrade plaćanja (predmet C-260/23).

² Članak 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koji glasi: „Svatko ima pravo na poštovanje svojeg privatnog i obiteljskog života, doma i komuniciranja.”

³ Zaštićena člankom 8. Povelje o temeljnim pravima